

Jezuïeten

IN MEMORIAM

ELC Regio Lage Landen (Nederland / Vlaanderen)

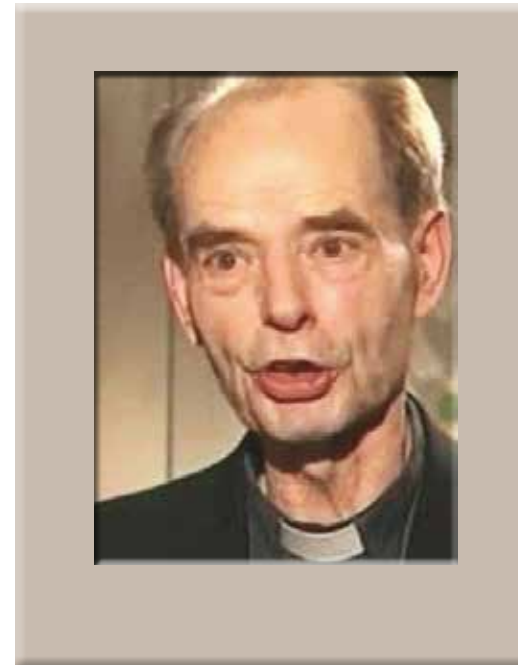
Allerzielen 2023

Voorwoord

Onze God schrijft met elk mens een persoonlijk verhaal.
AMDG

De volgende medebroeders mogen hiervan getuigen:

Pater Kurt Peter Gumpel (1923 – 2022)	<i>pagina</i> 3
Pater Dries van den Akker (1945 – 2022)	<i>pagina</i> 5
Pater Jan Lambrecht (1926 – 2023)	<i>pagina</i> 7
Pater Ignace Reynaert (1934 – 2023)	<i>pagina</i> 9
Pater Wim Vandeputte (1928 – 2023)	<i>pagina</i> 11
Pater Wim Mercelis (ACE) (1934 – 2023)	<i>pagina</i> 13

Pater Kurt Peter Gumpel
(1923-2022)

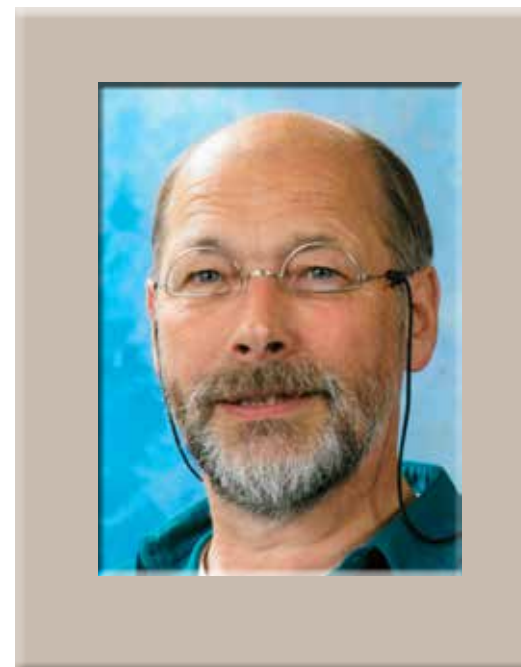
Rustig en uiteindelijk onverwacht overleed Kurt Peter Gumpel op 11 oktober 2022 op de hoge leeftijd van bijna 99 jaar in het bejaardenhuis van de jezuïeten in Rome. Wie had gedacht dat de ziekelijke Peter, door zijn klasgenoten in Hannover als een zwakkeling geplaagd, zo'n hoge leeftijd zou bereiken? Zijn afkomst was onduidelijk en blijft uiteindelijk een mysterie. Zijn ouders lieten hem op zevenjarige leeftijd een Japanse vechtkunst voor zelfverdediging leren. Dit geeft aan dat hij uit een liberaal milieu kwam, hogere middenklasse of zelfs aristocratisch, waarin de Katholieke Kerk geen rol speelde. Zijn grootvader, een belangrijke industrieel en economisch adviseur van

Paul von Hindenburg, bereidde zijn kleinzoon voorzichtig voor om later verantwoordelijkheid op zich te nemen en ook om onaangename posities te vertegenwoordigen. Dit werd al vroeg gecombineerd met de ervaring van dakloosheid en eenzaamheid. Het nationaal-socialisme maakte een eerste ballingschap in Frankrijk noodzakelijk in 1933 en een tweede in 1939 op het college van de jezuïeten in Nijmegen. Op 7 september 1944 klopte de eenentwintigjarige, reeds afgestudeerd in de filosofie, in Mariëndaal aan bij het noviciaat van de Nederlandse provincie, waarvan hij tot het einde van zijn leven lid bleef. Al in 1947 leidde zijn pad echter naar het Germanicum in Rome, waar hij nodig was als repetitor filosofie. De meeste toehoorders waren jonger dan hij; acceptatie was in het begin niet gemakkelijk. Na een studie theologie in Heythrop (VK) en het tertiaat in Gandía (Spanje) keerde hij terug naar het Germanicum. Hij voldeed zonder voorbehoud aan de wens van generaal Janssens om zijn vergevorderde filosofische proefschrift te onderbreken en over te stappen op dogmageschiedenis. Omdat hij hiervoor geen vrijstelling van andere taken kreeg, duurde de voltooiing van het proefschrift lang.

In 1960 werd hij assistent van Paolo Molinari, postulator-generaal van de Sociëteit van Jezus, en nam zo zijn intrek in de Generale Curie, waar hij bleef tot zijn verhuizing naar de naastgelegen Residentie Pietro Canisio in 2010. Nauwgezet ook ondersteunend werk

doen was vanzelfsprekend voor Peter Gumpel. Zo kwam hij op de boekhoudafdeling terecht en controleerde hij zorgvuldig de financiën van elke zaak. Zonder zich zorgen te maken over een carrière, spaarde de harde werker zichzelf niet. Op zijn oude dag herinnerde hij zich echter nog precies de late avond waarop de telefoon ging – Johannes XXIII had kennisgenomen van zijn en Molinari's artikel in het tijdschrift Gregorianum over de kracht van de heiligen in de Kerk. Slechts met moeite kon hij de paus ervan weerhouden hem te benoemen tot lid van de theologische commissie van het concilie. In ruil daarvoor gaf de paus hem vrije toegang tot alle vergaderingen en informatie. Hoeveel concilievaders klopten niet bij hem aan en vroegen hem hun gedachten in een representatieve toespraak te verwoorden? Middag na middag gaf hij theologische lezingen aan Afrikaanse bisschoppen, omdat hun kennis van het Latijn niet toereikend was om de uiteenzettingen te volgen. De relatie met de pauselijke curie duurde voort na het concilie. Samen met Paolo Molinari werd hij maandelijks door Paulus VI ontvangen als persoonlijk adviseur. De bijeenkomsten werden voorafgegaan door intensieve studies over actuele theologische vraagstukken. Tijdens de 32^e Algemene Congregatie (1974/75) maakte hij het conflict tussen Paulus VI en Pedro Arrupe van dichtbij mee; het hield hem tot het einde van zijn leven bezig.

Peter Gumpel investeerde veel creatieve energie in de positie van Pius XII, die hij met al zijn inzet verdedigde tegen de aanval van toegeeflijkheid tegenover Hitler. Weinigen weten dat Eugenio Pacelli hem in 1939 in staat stelde naar Nederland te ontsnappen. Hoe zijn moeder deze bemiddeling kon regelen, is voor Kurt Peter een raadsel gebleven. Tot kort voor zijn dood wijdde hij zich aan studies over actuele kwesties – waaronder de synodale weg in Duitsland. Tegelijkertijd hielp hij met toewijding op de verpleegafdeling van de residentie totdat hij zelf aan een rolstoel was gekluisterd. Elke persoon die Peter Gumpel ontmoette gaf hij zijn absolute aandacht – of het nu Paulus VI was of een demente confrater. Hij leefde in stilte, maar kon terugkijken op rijke ervaringen. Snelle waarneming, slimheid en fijngevoelige reflectie waren zijn meest markante gaven; hij gebruikte deze creatief tot het einde van zijn leven. 🙏

Pater Dries van den Akker (1945–2022)

Dries werd geboren op 3 april 1945 in Delft, waar zijn vader leraar en directeur van de MULO/MAVO was en zijn moeder de zorg voor het gezin droeg. Hij was de middelste van zeven kinderen. Dries volgde het Gymnasium A aan het Stanislas College aldaar. Op 7 september 1964 trad hij in bij de jezuïeten in Grave, met de bedoeling om leraar te worden. Hij studeerde theologie in Amsterdam aan de KTHA en catechese in Parijs. Op 30 oktober 1976 werd hij priester gewijd in Groningen. Al tijdens zijn opleiding gaf hij godsdienstles en publiceerde hij zijn eerste boek daarover – Het evangelie volgens Alessandra, André, Carine... (1972). Vanaf 1975 was Dries catecheet aan het Maartens College in Haren (Gr.) en vanaf

1985 tot aan zijn pensioen aan het Stanislas College in zijn geboorteplaats.

Samen met anderen probeerde hij antwoord te geven op de vraag naar de rol die een katholieke school zou moeten spelen in de huidige geseculariseerde wereld. Hij deed dit aanvankelijk in het "Plan Delft" en later met de Ignatiaanse Pedagogie, waarin leerlingen reflecteren op wat zij leren en wat ze daarmee willen doen. Daarnaast was hij actief als assistent in de parochies van Delft en het Westland. In zijn prediking benadrukte hij de barmhartigheid, zowel die van God als die van de mensen onderling als het kenmerk bij uitstek van een christen. Hij was een trouwe redacteur van Ignis webmagazine, begeleidde gebedsgroepen en retraites, hield radiocauserieën en schreef vele artikelen en boeken, waaronder een commentaar op Markus (Ga anders denken, 2020) en het populaire Je naam, je dag, je heilige (2007). Hij was de ziel van de veel geraadpleegde website heiligen.net, waarin hij zijn grote kennis over de heiligen deelde met het brede publiek. Zijn belangstelling voor kunst kwam in die website ook duidelijk naar voren in de vele afbeeldingen van kunstwerken. Het schrijven van beeldmeditatie bij kunstwerken was nog een talent van Dries. Bij feestelijke gelegenheden in de familie of bij de jezuïeten was Dries een begenadigd liedjeschrijver.

In 2017 werd hij staflid van het noviciaat van de jezuïeten in Birmingham (VK). Ook daar assisteerde hij in parochies, werkte mee in de studen-

tenparochie van de Newman University en gaf begeleiding aan leken en religieuzen. Samen met Martina Maher en Colette Scully, de kokkinen van het noviciaat, schreef hij kookboeken (waaronder *Saintly Feasts: Food for Saints and Scholars*, 2019). Martina en Colette zorgden voor de recepten en Dries zocht bij elk daarvan een passende heilige. Hij reorganiseerde met ferme hand en met plezier de mooie maar chaotische bibliotheek van het noviciaat. Ter gelegenheid van de 400ste verjaardag van de heiligverklaring van Sint-Ignatius schreef hij een monoloog die door de bekende Vlaamse acteur Kurt Defranco in vele scholen en kloosters werd opgevoerd.

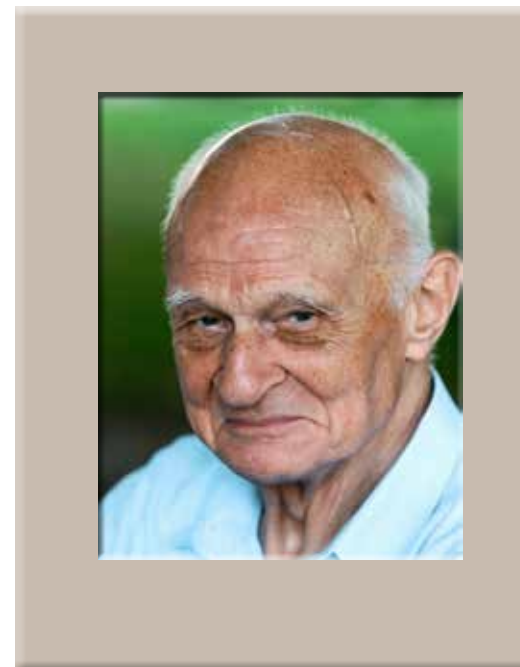
Begin 2022 keerde hij ongeneeslijk ziek terug naar Nederland. Hij droeg zijn ziekte zonder klagen, behield zijn gebruikelijke enthousiasme en had zelfs plezier in zijn laatste maanden vanwege de goede verzorging in Huize Aqua Viva en de vele bezoekers, kaarten en aandacht. Hij stierf op de 46ste verjaardag van zijn priesterwijding, omringd door zijn familie die hem trouw had bijgestaan in zijn laatste dagen en nachten.

Dries had vele talenten. Hij gebruikte ze ten dienste van anderen en hij genoot er zelf van. Hij voelde zich gedragen door Gods aanwezigheid, die door zijn drukte heen fluisterde en gedurig een stille warmte uitstraalde. Zijn gebed bestond uit het dankbaar genieten daarvan. Zonder angst ging hij de dood in, geboeid door het Mysterie, dat hem geroepen had en hem altijd vergezeld had. De verborgen Emmaüsganger zou hem ook

wel vergezellen het onbekende van de dood in.

Dries hield van mensen om zich heen en van gezelligheid. Hij was in hart en nieren jezuïet, leraar en verhalenverteller. Dries had toehoorders nodig; zonder zijn leerlingen en de gelovigen in de kerk zou zijn geloofsleven, naar eigen zeggen, veel armer zijn geweest. Op respectvolle wijze, altijd opgewekt en met humor ging hij met mensen om.

Onder grote belangstelling in een overvolle kerk vond zijn uitvaart plaats en de begrafenis op de begraafplaats Jonkerbos in Nijmegen. Wij zijn dankbaar hem in ons midden te hebben gehad.

Pater Jan Lambrecht
(1926-2023)

Jan Lambrecht werd geboren te Wielsbeke op 23 april 1926 in het gezin van André Lambrecht, vlasnijveraar, en Madeleine Valcke. Hun gezin telde twee broers en vier zusjes, waarvan er één op jonge leeftijd stierf. Na heel goede studies aan de Latijns-Griekse humaniora van het Kortrijkse Sint-Amandscollege trad Jan te Drongen in de Sociëteit (1945). De afstand tussen Wielsbeke en Drongen legde hij af met de fiets – een anekdote die niet zonder betekenis is. Na het noviciaat volgden twee jaren juvenaat, om de klassieke talen te bestuderen, en drie jaren filosofie bij de jezuïeten in Nijmegen. Daarop volgden vier jaren stage in de colleges van Turnhout en Borgerhout als studiemeester en als leraar. In Borgerhout fietste hij rond

om na te gaan of de leerlingen hun liturgische plichten vervulden; desondanks genoot hij grote achting. Hij kreeg de bijnaam "het strooien dak" vanwege zijn blonde bles. Wie kon vermoeden dat zij hier een groot geleerde in wording mochten ontmoeten.

Tijdens de studie theologie, in de Leuvense Minderbroedersstraat, vatte hij interesse op voor het Hebreeuws en voor andere oude talen zoals het Aramees en, vooral, het Bijbels Grieks. Die interesse leidde tot een studie die werd bezegeld met een licentie Oosterse Geschiedenis en Talen aan de universiteit van Leuven. In 1959 werd hij in Heverlee tot priester gewijd.

Na de theologie en het derde noviciaatsjaar werkte hij vier jaar in het Romeinse *Biblicum* om een doctoraat te behalen met een proefschrift over de apocalyptische rede in het evangelie volgens Marcus (1966). Al meteen werd hij aangesteld als docent aan het theologisch studiehuis van de jezuïeten, dan aan het Centrum voor Kerkelijke Studies en ten slotte (1969-1990) aan de KULeuven. Hij werd er decaan van de faculteit Godgeleerdheid (1983-1990), de eerste jezuïet die dit ambt bekleedde. Opmerkelijk: hij was de enige decaan die naar het beraad van zijn eerbiedwaardige collega's kwam met de fiets.

Als professor heeft hij grote indruk achtergelaten. Hij was streng voor zichzelf en bereidde

zijn lessen over de synoptische evangelies, over de brieven van Paulus en over andere geschriften van het Nieuwe Testament altijd tot in de puntjes voor. Daarom aanvaardde men dat hij ook streng was voor zijn studenten. Als uitstekende filoloog ging zijn eerste zorg uit naar de correcte vertaling van de Griekse tekst. Vervolgens nodigde hij zijn toehoorders uit om te achterhalen welke betekenis de auteurs destijds aan hun teksten hadden willen geven. De grote theologische beschouwingen waar-toe die later aanleiding hebben gegeven liet hij over aan anderen. Collega's noemden hem eerder een Bijbelse filoloog dan een Bijbelse theoloog.

Jan heeft enorm veel gepubliceerd, dikwijls bundels van opstellen over passages in het Nieuw Testament die aanleiding gaven tot polemieken. Op 24 november 2022 werd een uitgebreide viering gewijd aan zijn laatste zeven boeken (in zes jaar tijd!). Jan aarzelde niet om zijn eigen mening scherp af te lijnen tegen die van anderen, maar altijd met grote academische wellevendheid. De onderwerpen van zijn belangstelling koos hij goed: telkens betrof het passages die consequenties hadden voor de spirituele beleving of het theologische denken van de gelovigen, zoals over de spanning tussen "geloof en werken" in de brief aan de Romeinen.

Na zijn emeritaat bleef hij actief: lid van de pauselijke Bijbelcommissie (1991-1995) en gast-

professor aan het *Biblicum* te Rome, aan het grootseminarie van Pretoria, aan de *Loyola University* van New Orleans...

Als docent had hij veel contact met zijn gehoor en toonde daarbij steeds zijn pastorale bezorgdheid. Een kamergeleerde wilde hij niet zijn en tot op hoge leeftijd verzorgde hij homilieën in de kerk van het huis van Heverlee. Naar eigen zeggen was het (bindende) advies om daarmee te stoppen de zwaarste beproeving van zijn leven. Waarschijnlijk wist hij dat de gelovige inslag van zijn Bijbelcommentaren voor velen veel betekende.

Jan onderhield nauwe banden met zijn familie. Men vertelt ons dat hij wel eens naar de voetbal keek en een stille supporter was van Zulte Waregem. Hij heeft mee zorg gedragen voor oude confraters. Hij is zelf ook heel oud geworden maar dan toch niet onverslijtbaar. Bij een val in zijn ziekenkamer liep hij een fractuur op die hem fataal is geworden. Hij overleed in het ziekenhuis Gasthuisberg op 4 maart 2023. 🕊️

Pater Ignace Reynaert (1934-2023)

Ignace Reynaert werd geboren in Brugge op 12 april 1934 in het kroostrijke gezin van Achilles Reynaert, een nijveraar, en Martha Constandt: acht dochters en vier zoons, waarvan Ignace de jongste was. Ignace kon rekenen op vele gezinsleden die hem om beurten zouden opvoeden en vertroetelen. Het was ook een zeer gelovig gezin. De oudste van de kinderen, Pierre, werd priester in het bisdom. De tweede, Albert (+ 2015), trad nog voor Ignace geboren werd in bij de jezuïeten. Daaraan had Ignace zijn voornaam te danken. Of hij daar daarmee altijd gelukkig was, is niet zo zeker.

Ignace trad zelf in te Drogen in 1952, na zijn Latijns-Griekse humaniora in het Brugse Sint-Lodewijkscollege. De daaropvolgende vormingsjaren verliepen volgens het geijkte schema. Na het noviciaat volgden drie jaren juvenaat – deels besteed aan de legerdienst en deels aan de studie voor zijn eerste licentie klassieke talen. Vervolgens filosofie (drie jaar), stage als surveillant en leraar op het Gentse Sint-Barbaracollege (twee jaar) en slotte theologie (vier jaren) in het nieuwe huis van Heverlee. Op 31 juli 1965 werd hij priester gewijd waarna hij zijn derde proefjaar deed in Drogen. Hij voltooide de studie van de klassieke talen aan de universiteit van Gent en haalde zijn tweede licentie. De "laatste geloften" kwamen enkele jaren later op 25 maart 1973. Het vijftigjarige jubileum van deze gebeurtenis heeft hij net niet kunnen vieren.

Het heeft een tijdje geduurd voor Ignace ontdekte wat zijn tweede roeping zou worden. Tijdens zijn vormingsjaren heeft hij zich, terecht of ten onrechte, niet altijd erkend geweten. Dat hij daarmee worstelde, liet zich soms voelen in de omgang met anderen. Een aantal jaren onderwees hij godsdienst en filosofie en begeleidde hij studenten van de Hasseltse verpleegstersschool (1968-1977). In die periode was er echter in de omgeving, in het gehucht Godsheide, een nieuw retraitshehuis in aanbouw. Van dat gloednieuwe centrum, gekend onder de naam "Godsheide", was hij de eerste bewoner. Daar ontwikkelde hij zijn

tweede roeping: het geven van retraites volgens de methode van Ignatius van Loyola. Daarin heeft hij zich sterk geïnvesteerd en het gaf hem bevestiging. Het bleek trouwens aan een levende behoefte te beantwoorden. Hij had het geluk in de jaren 1977-1978 in Québec een sabbattijd te mogen doorbrengen bij pater Cusson die toen specialist was van de "geestelijke oefeningen in het dagelijks leven". Ignace heeft veel van hem overgenomen en is hier te lande een pionier geworden van deze vorm van geestelijke begeleiding. Hij had zijn eigen stijl en interpretatie van de oefeningen van Ignatius en vertaalde de centrale teksten uit de oefeningen in een meer hedendaagse taal. Tot een publicatie is het niet gekomen - een tekort aan zelfwaardering?

In 1983 werd hij naar het noviciaat van Oudergem gezonden waar hij zijn opgedane ervaring als begeleider verder ontwikkelde. Maar al na twee jaar gaf hij gevolg aan zijn verlangens om naar de missie van Congo te gaan. In de hoedanigheid van retraitebegeleider en scriptor verbleef hij drie jaren in Bukavu. Problemen met zijn gezondheid maakten dit verblijf echter van korte duur. Terug in België was hij minister in Drongen van 1989 tot 1999. Het kleine bos op het domein werd op zijn initiatief aangeplant.

In 1999 maakte hij de cirkel rond door opnieuw in Godsheid aan geestelijke begeleiding te

doen en er de zorg voor de tuin op zich te nemen. Toen het bezinningscentrum in januari 2007 werd opgeheven, waakte Ignace, ooit de eerste bewoner, over het huis tot de verkoop voltrokken was. Dan zette hij zijn activiteit verder in Heverlee waar men hem dankbaar was om zijn betrokkenheid bij de liturgie en het gemeentelijk gebed.

In Heverlee begon men zich stilaan zorgen te maken om zijn gezondheid. Vier jaar geleden werd er bij hem beginnende dementie geconstateerd. Over dat slechte nieuws sprak hij heel rustig en openlijk. Hij verwerkte het ziekteproces heel bewust, tot de ziekte elk dieper contact onmogelijk maakte. Maar hij bleef zich dankbaar tonen voor het verzorgend personeel, voor de medebroeders, voor zijn familieleden die hem omringden tot aan het einde op 8 juli 2023. Op zijn uitvaart, midden in de vakantie, verschenen naast vele familieleden ook velen die hij als geestelijke begeleider had weten te raken. 🙏

Pater Wim Vandeputte (1928-2023)

Wim werd op 6 september 1928 geboren in Stavele (West-Vlaanderen) op de boerderij van Cyriel Vandeputte en Jeanne Nuttens. Hij was de oudste van negen kinderen waarvan er twee zuster werden en er twee jong stierven. Wim volgde de Latijns-Griekse humaniora op het college te Leper waar hij een goede leerling was. Daarna trad hij in te Drongen in 1947.

Na het noviciaat doorliep hij de traditionele vorming. Dat begon met het juvenaat, dat wil zeggen twee jaar studie om het diploma van de kandidatuur klassieke talen te behalen. Daarop volgde de legerdienst in Aalst en drie jaren filosofie in Leuven, afgesloten in 1954. En dan, gewoontegetrouw, de stage. Wim was

vier jaren surveillant op een college: slechts kort in Turnhout (vanwege ziekte), daarna in Borgerhout (1955-1956) en tenslotte in Aalst (1956-1958).

Hij studeerde twee jaar theologie in Leuven en daarna twee jaar in het nagelnieuwe huis van Heverlee (1958-1962). Daar werd hij priester gewijd door missiebisshop mgr. Verwimp op 10 augustus 1961. Meteen daarna voltooide hij zijn derde noviciaatsjaar in Drongen onder leiding van p. Maurice Schurmans. Toen kon zijn eigenlijke apostolische loopbaan beginnen.

In vergelijking met zijn confraters was de apostolische levensloop van Wim heel opmerkelijk. Hij heeft namelijk maar op twee plaatsen gewoond: in Leuven van 1963 tot 1991 en in Heverlee van 1991 tot het einde en daarbij deed hij overal hetzelfde werk. Hij was het type van de operarius, de pater die dag in dag uit met geestelijke taken bezig is: geestelijke begeleiding, retraites, recollecties... en dat voor mensen met heel verschillende achtergronden. Ook ontving hij veel, zoekende, mensen, vaak met problemen, in de spreekkamer. De retraites die hij gaf, schonken hem zingeving, stimuleerden hem, lagen ten volle in de lijn van zijn roeping. Veel vreugde beleefde hij aan zijn groep van de Charismatische Vernieuwing.

Vanaf 1998 trok hij minder naar buiten voor apostolaat. Mensen kwamen hem nog opzoeken aan huis. Verder ging hij nog per fiets hier

en daar de mis lezen. Langzaam verminderde echter zijn cognitieve vermogens. Hij verliet hij zijn mooie kamer om op het ziekenkwartier te gaan wonen. Stilaan verminderden ook zijn fysieke krachten. Hij overleed in de nacht van 12 op 13 september 2023, zes dagen na zijn vijfennegentigste verjaardag.

Op het eerste gezicht lijkt zijn biografie weinig ophefmakend, maar dan verliest men zijn meer persoonlijke, intieme geschiedenis uit het oog. Wie hem van meer nabij kende, vernam al vlug dat Wim een verwoede wandelaar was die intens genoot van het bos, van het strand, van het gezang van de vogels. In de zomermaanden is hij herhaaldelijk met enkele confraters op vakantie gegaan in het zuiden van Frankrijk. Hij was zelfs meer dan een getalenteerd wandelaar. Op zeker ogenblik begon hij te joggen en ruilde zijn zware wandelschoenen in voor loopschoenen. Meer dan eens liep hij "de 20 km door Brussel" – hij was nu eenmaal een taaie boerenzoon.

Zijn doorzettingsvermogen hield ook enig risico in, een risico dat hij niet schuwde. Per toeval kwam er in het huis waar hij woonde een elektrische fiets beschikbaar. Maar op een dag reed hij te snel een helling af en kwam hij zwaar ten val: een schedelbreuk, een hersenschudding en een bloeduitstorting in de hersenen. Dat was het einde van zijn atletisch leven en het begin van een geleidelijke fysieke achteruitgang.

Maar zij die hem gekend hebben zullen zich nog meer zijn ongekunstelde, niet aflatende vriendelijkheid herinneren. Hij was dankbaar voor de natuur, nog dankbaarder was hij voor de mensen om zich heen; bijvoorbeeld zij die hem kwamen bezoeken. Tot op het laatst drukte hij zijn verbondenheid met hen uit; al was het maar met een lichte handdruk toen hij niet meer kon spreken.

De vraag naar hoe vruchtbaar het leven van een confrater was, kunnen wij best aan God overlaten. Wat wij wel weten is dat Wim heel veel mensen met zijn vriendelijkheid nabij is geweest, dat hij dikwijls Gods barmhartigheid heeft mogen doorgeven. "Los van Mij kunnen jullie niets", zo horen wij Jezus zeggen tot zijn leerlingen in het evangelie van Johannes. Dat is voor Wim niet anders geweest. Voeg daarbij nog die zin van Paulus: "Uw vriendelijkheid moet bij alle mensen bekend zijn." 🙏

Pater Wim Mercelis (1934-2023)

Wim werd geboren in Antwerpen op 10 mei 1934 in het gezin van Jozef-Jan Mercelis en Georgette Plouvier als derde van vijf kinderen. Vader, die al in 1953 overleed, was ingenieur en leidde een fabriek. Wim volgde de Latijns-Griekse humaniora in het O.-L.-Vrouwcollege te Antwerpen. Op 18-jarige leeftijd trad hij in te Drongen.

Na twee jaar noviciaat volgden de gebruikelijke vormingsjaren. Eerst de studie van de klassieke talen, met als bekroning het diploma na de tweede kandidatuur, en daarna de legerdienst. Daarop volgden twee jaar filosofie (1957-1959). Tijdens zijn stagetijd kon hij

al uitdrukking geven aan zijn missieroeping, want na één jaar als surveillant in het college van Turnhout kon hij al kennismaken met het missiewerk in Afrika. Hij werkte er in het oosten van de voormalige kolonie als surveillant één jaar in het college van Bukavu en één jaar in het college van Bujumbura. Terug in België deed hij vier jaar theologie in Heverlee en werd er tot priester gewijd op 31 juli 1965.

Na zijn derde proefjaar in Drongen vertrok hij in 1967 terug naar het Afrikaanse missiegebied maar nu in het meer naar het westen gelegen bisdom Popokabaka. Daar zou hij vele jaren blijven, tot 2013. Sinds zijn laatste geloften op 2 februari 1968 behoorde hij trouwens tot de Afrikaanse provincie. Hij was het prototype van de rondreizende priester ("broussard") en dat vanuit verschillende standplaatsen: Kasinsi, Mukila, Mawanga, Panzi... Hij leerde de brousse kennen met al haar eenvoud, haar eentonigheid en haar armoede. Pas in 1992 kreeg hij een vaste plaats in de bisschopstad Popokabaka. Van daaruit zou hij nog twintig jaar lang actief zijn als onderpastoor en minister van de gemeenschap.

Wim maakte zo gedurende 45 jaar de evolutie mee van de dorpspastoraal, de oprichting van de Communautés de base, de systematische vorming van catechisten en ontwikkelingshulpers. Wim kende de parochie, de gezinnen van generatie op generatie, de leiding van de scholen. Hij stond dicht bij de mensen, klein

en groot, en kon daardoor met veel empathie naast de pastorale zorgen ook de eerste medische zorgen toedienen.

Broussard Wim was een taaie wandelaar wat bleek tijdens zijn vakanties in Europa. Maar het stappen werd steeds moeilijker en toen hij in 2012 op verlof kwam naar Heverlee besliste hij hier te blijven. Maar hij bleef niet stilzitten en bleef zo lang mogelijk trouw aan zijn gewoonte om het land te doorkruisen – zij het dan op kleinere schaal. Hij vond hier opnieuw een “parochie” in de wijk Boskant in de omgeving van het huis van Heverlee. Daar leerden hij en de bewoners elkaar kennen en werd de wijk als het ware zijn missiepost. Bewegen was een noodzaak voor hem, eerst met een stok, dan met twee stokken, dan met een rollator, tenslotte met een rolstoel. Maar hoe moeilijk het hem ook afging, altijd zag je hem met een glimlach en klaar om een woordje te zeggen. Hij werd de vriend van iedereen. De bezoeken van zijn neven en nichten en van vele anderen waren een feest voor hem. En omdat hij dat zo duidelijk kon laten blijken waren die bezoeken ook een feest voor hen. Bij hem voelde iemand zich bejegend als heel speciaal.

Was hij zo opgewekt en vriendelijk van nature? Wellicht wel maar daarbij kwam nog een boekje dat hij altijd bij zich had: *Het dagboek van de vriendschap* van Egied van Broeckhoven. Zijn exemplaar was helemaal beduimd en viel haast uit elkaar. Hij wist precies met welke

passage hij die dag wilde bidden. In de diepe mystieke teksten van deze medebroeder vond hij kracht, vrede en vreugde. Voor Egied was zijn Brusselse wijk het “brandend braambos” waar God hem tegemoetkwam; voor Wim was dat eerst de cité in Popokabaka en later de wijk van de Boskant.

De laatste maanden nam de pijn toe; het stappen werd steeds moeilijker. Maar hij bleef glimlachen en was dankbaar, ook voor de kleinste attentie. Hij overleed plots op zijn kamer, op zondag 17 september 2023. Hier passen enkele zinnen uit de Romeinenbrief: “Bemin elkaar hartelijk met broederlijke liefde, wees vurig van geest, dien de Heer. Laat de hoop u blij maken en volhard in het gebed. Wie anderen kan bemoedigen, moet het doen.” 🙏

Een vrije bijdrage vanwege alle familieleden en kennissen die deze uitgave ontvangen, is hartelijk welkom (richtprijs: 6,50 euro).

Over te schrijven op:

BE02 4352 0547 1140 (KREDBEBB)
van Sint-Jan Berchmansseminarie vzw
Koninginnelaan 141
1030 BRUSSEL

vermelding:

‘in memoriam SJ 2023 reeds ontvangen’.

Verantwoordelijke uitgever:

Bart van Emmerik SJ
Prinsstraat 17
2000 ANTWERPEN
socius.elc@jezuieten.org

Redactie van de bijdragen:

Jan BENTVELZEN SJ
Guido DIERICKX SJ
Paul OBERHOLZER SJ (ROME)

Foto IHS - monogram
Rik DE GENDT SJ
Pastorie St Paulus
9300 AALST

Coördinatie
Wiggert MOLENAAR SJ
Oude Abdij
Drongenplein 26 A
9031 GENT-DRONGEN

Allerzielen 2023

